

GM-III.0003.45.2.2021

Kielce, 2 grudnia 2021 r.

Pani

Agata Binkowska

Radna Województwa Świętokrzyskiego

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację złożoną w dn. 23.11.2021 r. w sprawie zapisów w nowym programie regionalnym *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego*.

Szanowna Pani Radna,

odpowiadając na Pani interpelację w sprawie zapisów w nowym programie regionalnym *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego* uprzejmie informuję, co następuje:

Ad 1. W programie regionalnym na lata 2021-2027 *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego* (FEŚ 2021-2027), przewidziano 12 Priorytetów, w tym 6 realizowanych w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Spośród 21 działań Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, jedynie w 4 przypadkach wykorzystywane będą instrumenty zwrotne. Przewidziane zostały one dla Działań: 1.4. *Kapitał dla przedsiębiorczości*, 2.1. *Efektywność energetyczna*, 2.2. *Zielona Energia* oraz 2.5. *Gospodarowanie odpadami*.

Wsparcie w formie instrumentów finansowych o charakterze zwrotnym przewidziano jedynie dla beneficjentów będących przedsiębiorcami, a więc działających dla zysku. Podejmując decyzję o zastosowaniu preferencyjnych pożyczek dla przedsiębiorców w ramach programu regionalnego na lata 2021-2027 *Fundusze Europejskiego dla Świętokrzyskiego*, Instytucja Zarządzająca kierowała się doświadczeniem związanym z wdrażaniem wsparcia dla MŚP w latach 2007-2020. W tym okresie wsparto łącznie ok. 2 700 przedsiębiorstw na kwotę ok. 500 mln zł. Ponadto warto zwrócić uwagę, iż przedsiębiorca szukający finansowania dla swojego pomysłu biznesowego ma, poza wsparciem sektora bankowego, możliwość skorzystania ze wsparcia zwrotnego, oferowanego przez podmioty o wysokich kompetencjach. Pośrednicy finansowi, wyspecjalizowani w udzielaniu pożyczek unijnych w naszym województwie, mają do zaoferowania liczne dodatkowe usługi doradcze i biznesowe, m.in. pomoc w zakresie marketingu, znajomość zagadnień prawa podatkowego, usługi

internacjonalizacji, itp. Pośrednicy często mają do dyspozycji środki z różnych programów, nie tylko regionalnego, ale również z programów ogólnokrajowych, co tworzy efekt synergii.

Ponadto, zastosowanie instrumentów finansowych (pożyczek) pozwala wielokrotnie wykorzystać te same środki, a tym samym wesprzeć zdecydowanie więcej przedsiębiorstw. Projekty realizowane w formie pożyczek są kalkulowane bardziej racjonalnie, a ryzyko przeinwestowania jest małe.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą ex-ante IF na lata 2021-2027, pewne typy projektów odznaczają się względnie wysoką rentownością, ale jednocześnie są obciążone większym ryzykiem. Dla tych projektów przewidziano nową formę wsparcia, tj. instrumenty finansowe z częściowym umorzeniem kapitału (komponent dotacyjny). Z tą formą wsparcia wiązane są duże nadzieje, bowiem jest ona pozbawiona wad dotacji oraz stwarza korzystniejsze warunki niż pożyczka. Powyższą formę wsparcia, zgodnie z założeniami *FES* 2021-2027, planuje się stosować w ramach Działania 2.1. *Efektywność energetyczna*, 2.2. *Zielona Energia* oraz 2.5. *Gospodarowanie odpadami*.

Poniżej przedstawiam zakładane w perspektywie 2021-2027 parametry pożyczek:

Pożyczka inwestycyjno-obrotowa dla MŚP przewidywana w ramach Działania 1.4:

- wartość pożyczki do 1 mln zł,
- cele inwestycyjne i obrotowe (wydatki obrotowe do 50%),
- oprocentowanie na zasadach korzystniejszych niż rynkowe, optymalnie 0%,
- preferowane zabezpieczenie – weksel in blanco i hipoteka,
- okres spłaty – 5 lat,
- karencja w spłacie do 6 miesięcy,
- zgodnie z analizą ex-ante przewidywana liczba pożyczek tego rodzaju to ok. 3 000.

Pożyczka z premią na inwestycje dotyczące efektywności energetycznej (Działanie 2.1), OZE (Działanie 2.2) i gospodarowania odpadami (Działanie 2.5) dla MŚP:

- wartość pożyczki – nie została określona,
- cele inwestycyjne odpowiadające poszczególnym działaniom *FES* 2021-2027,
- rabat (do 49%) w postaci zamiany części rat na dotację poprzez:
 - skrócenie okresu spłaty lub
 - obniżenie rat przy zachowaniu czasu spłaty,
- proste warunki skorzystania z rabatu, np.:
 - osiągnięcie określonego wzrostu efektywności energetycznej,

- zdolność wytworzenia określonej energii z OZE,
 - zmniejszenie ilości odpadów,
- zgodnie z analizą ex-ante przewidywana liczba pożyczek tego rodzaju to ok. 66 w zakresie EE i ok. 36 z OZE.

Planowane jest, aby pożyczki przeznaczone były dla przedsiębiorstw podejmujących działania typowo inwestycyjne, a MŚP realizujące projekty o innym charakterze, np. B+R, wspierane były w formie dotacji. Jednostki Samorządu Terytorialnego (JST) na swoje projekty realizowane w ramach *FES* 2021-2027 również otrzymałyby dotacje. Jednakże stanowisko KE zmierza w kierunku szerokiego zastosowania instrumentów finansowych, co będzie przedmiotem negocjacji.

Kwestia skali zastosowania instrumentów finansowych w nowym programie regionalnym *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego* będzie negocjowana z Komisją Europejską. Ostateczne wyniki tych rozmów znajdą odzwierciedlenie w zapisach programu i zostaną zatwierdzone decyzją KE oraz Zarządu Województwa.

Ad 2. Program regionalny na lata 2021-2027 *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego* opracowany został przy wykorzystaniu zapisów szeregu dokumentów o znaczeniu ponadregionalnym, jak również regionalnym. Określa strategiczne kierunki programowania i ustalenia, dotyczące skutecznego i efektywnego korzystania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+). W Programie zawarte zostały założenia, zgodne z wymogami dotyczącymi koncentracji na celach określonych w pakiecie regulacji dla perspektywy 2021-2027, z wyzwaniem wynikającym z krajowych dokumentów strategicznych, tj. ze „Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)” (SOR) oraz z powiązanych z nią ośmiu zintegrowanych strategii sektorowych, a także z wizją rozwoju, przedstawioną w „Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030” (KSRR). Ponadto w procesie programowania uwzględniono priorytety określone w Krajowym Programie Reform na rzecz realizacji strategii „Europa 2020”.

Zakres interwencji w celach polityki wynika ponadto z opisu celów szczegółowych, określonych w rozporządzeniach dotyczących poszczególnych funduszy. Na ich zakres wpływ mają także wytyczne KE dla Polski w zakresie finansowania polityki spójności na lata 2021-2027, przedstawione w Sprawozdaniu krajowym – Polska 2019 oraz w Sprawozdaniu krajowym – Polska 2020. Następnie zakres interwencji w poszczególnych celach polityki

spójności został szczegółowo opisany w projekcie Umowy Partnerstwa dla realizacji polityki spójności na lata 2021-2027. Dokument ten stanowi punkt odniesienia do określania szczegółowej zawartości programów unijnych, zaś programy precyzują specyficzne obszary wsparcia i instrumenty realizacji stanowiące uszczegółowienie zapisów UP.

Jednym z podstawowych dokumentów dla województwa świętokrzyskiego w zakresie programowania perspektywy 2021-2027 jest również Kontrakt Programowy (obecnie projekt w procesie negocjacji), określający kierunki i warunki dofinansowania programu regionalnego *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego*. Zgodnie ze wspomnianym dokumentem, a w szczególności z zapisami rozdziału 3 Artykułu 7. *Kierunki wsparcia i koncentracja*, rozdział 3 *Kierunki i warunki wsparcia realizowanego w ramach programu regionalnego i przedsięwzięcia priorytetowe Kontraktu*, Strona samorządowa zobowiązana jest przeznaczyć na realizację działań podejmowanych w ramach Celu Polityki 2 nie mniej niż 349 425 052 EUR, tj. ok. 33,23% środków EFRR, a na realizację celów klimatycznych co najmniej 362 841 938 EUR, tj. 34,51%. Należy mieć jednak na uwadze, iż w wyniku negocjacji zapisów projektu Kontraktu wskazane powyżej wartości uległy znacznemu zmniejszeniu w stosunku do oczekiwań MFiPR jeszcze z września br.

Koncentracja Celu Polityki 2. została zmniejszona o ponad 39,5 mln EUR, a koncentracja na cele klimatyczne ponad 31 mln EUR.

W odniesieniu do formy finansowania inwestycji informuję, iż zgodnie z projektem Programu, który został poddany konsultacjom społecznym, w obszarze gospodarki odpadami, wsparcie w postaci instrumentów finansowych planowane jest w zakresie projektów realizowanych przez przedsiębiorców, w typie operacji - Inwestycje wspierające gospodarkę o obiegu zamkniętym w przedsiębiorstwach w tym technologie mało i bezodpadowe, zmniejszenie zużycia surowców (w tym wody), ponowne wykorzystanie surowców i recykling w tym upcykling materiałów. Dla pozostałych typów projektów (w tym w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi) w programie zaplanowano wsparcie w postaci dotacji. Dodatkowo informuję, iż w przypadku wsparcia zwrotnego, przewiduje się zastosowanie pożyczek z częściowym umorzeniem, co zagwarantuje konkurencyjność instrumentu na rynku.

Oczywiście Zarząd Województwa widzi zagrożenie wydatkowania środków związanych z zieloną gospodarką i ochroną klimatu. Uwagi Komisji Europejskiej do umowy partnerstwa wzbudziły również nasze zaniepokojenie. O tym, byli Państwo Radni informowani w trakcie sesji sejmiku w październiku br. W trakcie prezentacji założeń programu, Dyrektor

Departamentu Inwestycji i Rozwoju przedstawił Państwu zagrożenia wynikające z konieczności spełnienia wymogów KE. Jednocześnie informuję, iż Zarząd Województwa zwrócił się w trybie roboczym z prośbą do DG REGIO o zorganizowanie spotkania z Panem Christopherem Toddem, aby omówić konsekwencje i ograniczenia jakie wywołują wymogi KE. Dnia 8 grudnia br. zaplanowano spotkanie roczne, na którym ww. kwestie będą omawiane. Po tym spotkaniu ponownie zwrócimy się do DG REGIO o spotkanie indywidualne w tym temacie.

Ad 3. W programie regionalnym na lata 2021-2027 *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego*, w części dotyczącej EFS+, zaplanowany jest szeroki wachlarz działań wspierających świętokrzyską edukację na każdym jej etapie. Dofinansowanie z EFS+ w nowej perspektywie będą mogły uzyskać projekty, realizowane na poziomie regionalnym, które będą, m.in.:

- zakładać tworzenie nowych miejsc przedszkolnych i rozwój już istniejących,
- wzmacniać kompetencje kluczowe uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz zakładać doposażenie tych szkół w nowoczesny sprzęt,
- rozwijać świętokrzyskie technika i szkoły branżowe oraz wspierać ich uczniów w zakresie przygotowania do wejścia na rynek pracy (m.in. przez specjalistyczne kursy zawodowe i staże u pracodawców),
- kompleksowo wspierać kształcenie ustawiczne osób dorosłych.

Zakres możliwości dofinansowania świętokrzyskiej edukacji w nowej perspektywie finansowej był przedstawiany podczas spotkań w czasie konsultacji społecznych, które odbywały się we wszystkich miastach powiatowych województwa świętokrzyskiego w okresie wrzesień - listopad 2021 r.

Nadmieniam, że w nowym programie regionalnym (w ramach EFS+) nie mogą być dofinansowywane szkoły wyższe. Wynika to z zapisów dokumentu, pn. „Linia demarkacyjna. Podział interwencji i zasad wdrażania krajowych i regionalnych programów operacyjnych w perspektywie finansowej na lata 2021-2027”, zatwierdzonego przez Ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dnia 16 lutego 2021 r. Dokument ten został przywołany także w projekcie „Kontraktu Programowego dla Województwa Świętokrzyskiego”.

Ad 4. Zakresy reform i inwestycji przewidzianych do realizacji w *Krajowym Planie Odbudowy* mają w większości uzupełniający charakter do obszarów wsparcia w ramach polityki spójności. W związku z powyższym, w przypadku niektórych inwestycji, planowane

jest również wsparcie w ramach polityki spójności. Strona Rządowa zapewnia ponadto, iż w przypadku inwestycji o zbliżonym, uzupełniającym zakresie wsparcia, wdrożone zostaną odpowiednie mechanizmy w celu uniknięcia występowania podwójnego finansowania, w tym w procesie selekcji i oceny projektów, systemu kompleksowych kontroli krzyżowych, czy stosowania oświadczeń o niefinansowaniu inwestycji z innych środków pomocowych. Co do zasady bowiem, Krajowy Plan Odbudowy (KPO) jest programem, który z założenia w całości wdrażany będzie na szczeblu centralnym przy zaangażowaniu poszczególnych resortów odpowiedzialnych za realizację zakładanych reform. W toku prac i negocjacji prowadzonych pomiędzy stroną Rządową i Samorządową podjęto działania, których skutkiem, na dzień dzisiejszy, będzie realizacja na poziomie regionalnym, inwestycji A1.2.1.: *„Inwestycje dla przedsiębiorstw w produkty, usługi i kompetencje pracowników oraz kadry związane z dywersyfikacją działalności”* realizowanej w ramach reformy A1.2.: *„Dalsze ograniczenia obciążeń regulacyjnych i administracyjnych”* KPO. Samorzady województw, w tym kontekście pełnić będą rolę analogiczną, jaką w przypadku polityki spójności, stanowiły instytucje pośredniczące. W toku negocjacji Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej poinformowało samorzady o tym, że nie ma możliwości finansowania ze środków KPO większości wydatków z zakresu wsparcia technicznego, w szczególności kosztów, związanych z obsługą i realizacją inwestycji, czy wydatków bieżących po stronie instytucji, zaangażowanych w realizację inwestycji realizowanych w ramach KPO. Co więcej, nie ma również możliwości finansowania działań podejmowanych w zakresie KPO ze środków pomocy technicznej, dostępnej w ramach programów polityki spójności. Jednocześnie nie ma możliwości wyasygnowania z budżetu państwa środków na wsparcie samorządów w związku z realizacją Inwestycji A1.2.1.

W związku z tym, obecnie trwają prace nad szczegółowym określeniem i zaprojektowaniem regionalnych systemów wdrażania przedmiotowej inwestycji uwzględniających zasady rozdzielności funkcji, które określać będą jednostki i instytucje odpowiedzialne za katalog działań, koniecznych do zrealizowania w celu uruchomienia wsparcia. Rozważane jest powierzenie wdrażania tego komponentu Świętokrzyskiemu Funduszowi Rozwoju.

Z poważaniem

Andrzej Bętkowski

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego

(podpisano elektronicznie)

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Znak pisma	GM-III.0003.45.2.2021
Identyfikator pliku	1303569
Nazwa pliku	KW_107544_GM_plik7.DOCX
Wersja pliku	5
Skrót pliku	3e938bb338df7d20e6abc3bfbfd83eb5c

Wydrukował(a): Paweł Krajewski GM-III

Data wydruku: 2021-12-06 14:38:09

.....

Podpisane przez:

Andrzej Bętkowski

Marszałek Województwa - Marszałek Województwa Świętokrzyskiego

Data podpisu: 2021-12-02 13:08:24

Numer certyfikatu: 207592760685816657983829015115699210201883851779

Wystawca certyfikatu: Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.